JAMIA HAMDARD
ASSOCIATION
قسم المطبوعات
جامعہ ہمدرد

297.122
R147

Acc. No 233

JAMIA HA
Acc No. 233
Date: 31/1/02
LIBRARY NEW DELHI

FUMIGATED

فتح العزیز تفسیر تبارک الملک

Acc No. 233

CENTRAL LIBRARY NEW DELHI
No. 233
Date 31/1/02

FUMIGATED

رب یسر بسم الله الرحمن الرحیم وتمم بالخیر

سورة الملک اختلاف است در آنکه این سوره مکی است یا مدنی در روایت ابن
عباس مکی است که بعد از الم تنزیل السجده در مکه نازل شده و بعد از آن سوره
حاقه و سوره معارج نازل شده اند و بروایت حسن بصری بعضی دیگر مدنی
است و سی آیت است موافق حدیث صحیح که در صحاح بروایت ابو هریره رضی الله
عنه ثابت است که آنحضرت صلی الله علیه وسلم می فرمودند که سوره از کتاب الله
که همین سی آیت است در حق مردی گنهگار القدر در شفاعت اصرار کرد که از قعر
دوزخ برآورد و در بهشت داخل کرد و آن سوره تبارک الملک است و از حضرت
ابن عباس رضی الله عنه مرویست که آنحضرت می فرمودند که من دوست میدارم

که این سوره در دل مومن باشد یعنی این سوره را باید که هر مسلمان یاد کند و به
روایت ابن مسعود رضی عنه ثابت است که مرده را چون در قبر می نهند و
فرشتگان عذاب می آیند این سوره بحمایت و ممانعت بر میخیزد اگر در طرف
پا می آیند میگوید که این طرف شما را راه نخواهم داد که این مرد مرا بر پای خود ایستاده
در نماز می خواند و اگر از طرف سر می آید میگوید که از این طرف شما را راه نخواهم داد
که این مرد مرا بزبان خود میخواند و اگر از راست و چپ می آیند میگوید که از این دو طرف
نیز شما را راه نخواهم داد که مرا در سینه خود این مرد یاد میداشت و حضرت امام
باقر رضی الله عنه بعد از نماز عشا در دو نفل این سوره را نشسته میخواندند و در حدیث
شریف آمده است که آنحضرت قبل از خواب البته این سوره را میخواندند و لهذا در حدیث
شریف این سوره را مانعه و منجیه و واقیه نام کرده اند زیرا که عذاب قبر را منع میکند و از
عذاب نجات می بخشد و از صدمات و اهوال قیامت نگاه میدارد و وجه الله این سوره با
سوره تحریم است در سوره تحریم بیان آداب و شرایط کدخدائی است که مرد در امر زنان
خود و اهل و عیال خود چه قسم خانه داری باید کرد و اگر اهل و عیال او خواهند که مرتکب
معاصی شوند و براه آتش دوزخ بروند واجب است که آنها را از آن راه رفتن منع نماید و درین سوره لوازم و قواعد خدائی و شایان شاهی مذکور است انجا باشد

یک خانه مذکور است و انبیا را بابت تمام جهان و اسلوب ترقی از ادنی باعلی تقاضا میکند
که اول را بر ثانی مقدم سازند و نیز در آن سوره صفت آتش دوزخ باین مضمون
مذکور فرموده اند که وقودها الناس والحجارة علیها ملائکة غلاظ شداد لا یعصون الله
ما امرهم و درین سوره باین مضمون که اذا القوا فیها سمعوا لها شهیقا وهی تفور
و نیز مذکور است که ما لکم خزنتها الم یاتکم نذیر و هر دو مضمون قریب یکدیگر اند و در آن
سوره مذکور است که واذ اسر النبی الی بعض ازواجه حدیثا فلما نبات به واظهره الله
علیه و درین سوره مذکور است که و هو و قولکم اسروا او اجهروا به انه علیم بذات الصدور
و در آن سوره مذکور است که وان تظاهرا علیه فان الله هو مولاه و درین سوره
قل هو الرحمن آمنا به و علیه توکلنا و نیز در آن سوره مذکور است که برای خشنودی
زنان خود چرا حلال کرده خدا را بر خود حرام گردانیدی و درین سوره مذکور است
که بادشاهت حقیقی محض برای خداست پس در تبدیل احکام او تبعیت دیگران
نباید کرد که حکم رانی خاصه بادشاهان برای خشنودی دیگران کردن ناروا و علی
هذا القیاس وجوه مناسبت بسیار بعد از تامل می برآید و این سوره را سوره
ملک از آنجهت نامیده اند که درین سوره آنچه لایق بادشاهت حقیقی است
برای ذات پاک حضرت حق تعالی ثابت فرموده اند و آن چند چیز است اول